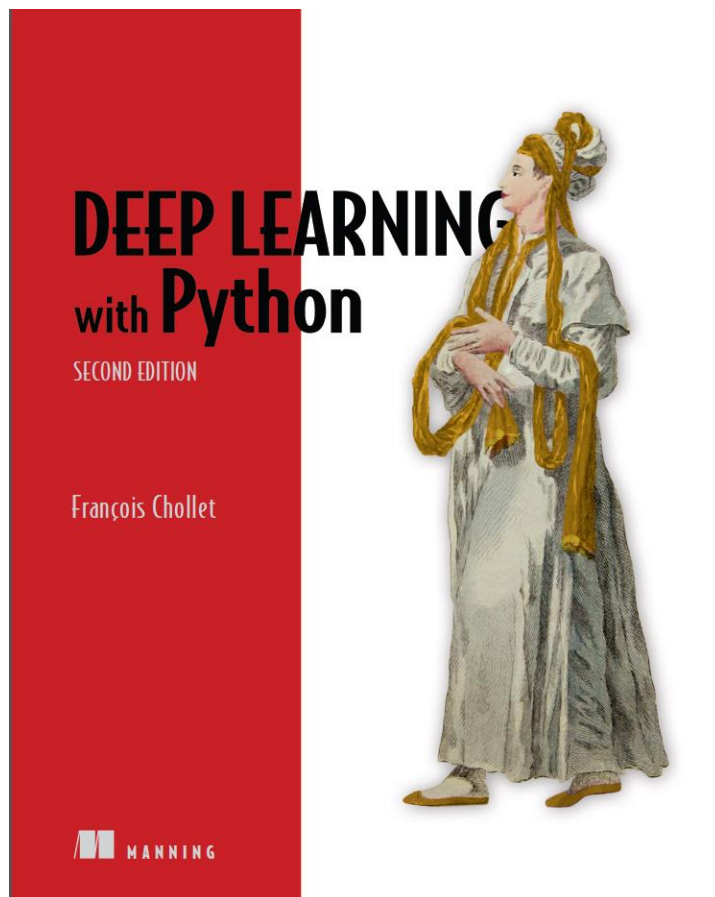

بینایی کامپیوتر (COMPUTER VISION)

- مبانی یادگیری عمیق (Deep Learning)
- سعید محقق / زمستان 1400

بینایی کامپیوتر

- بینایی کامپیوتر: استخراج اطلاعات معنی‌دار از تصاویر و ویدیوهای دیجیتال

- مدل مناسب برای آنالیز تصاویر ← شبکه عصبی کانولوشنی (CNN)

Convolutional Neural Network

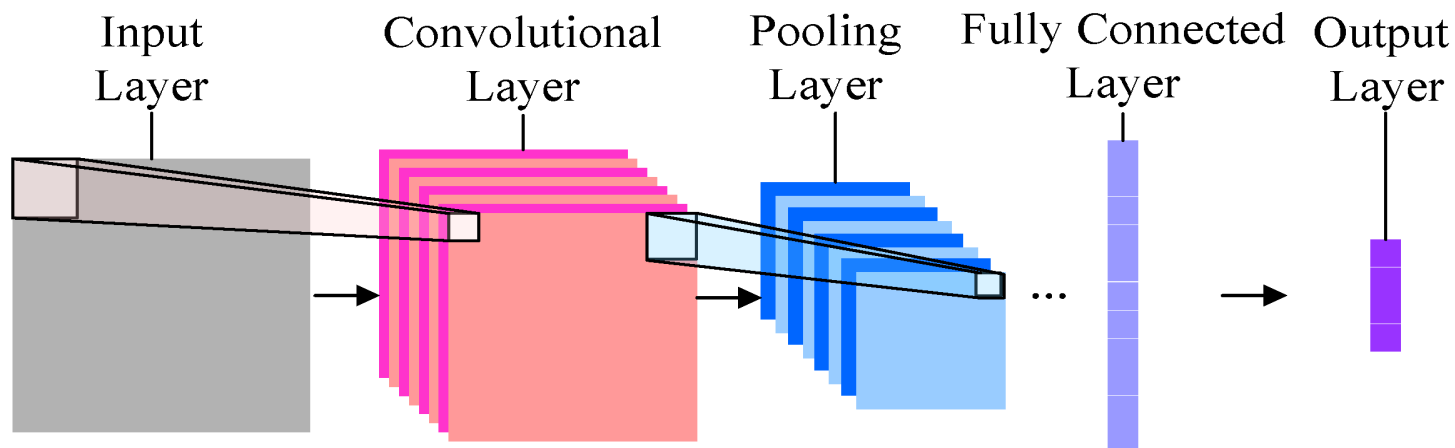
ویژگی‌های مدل‌های CNN

استفاده از لایه‌های کانولوشن (conv) و کاهش اندازه

استفاده از وزن‌های پنجره‌ای (فیلترها / کرنل‌ها)

استفاده از چند فیلتر در هر لایه (ایجاد چند خروجی متفاوت)

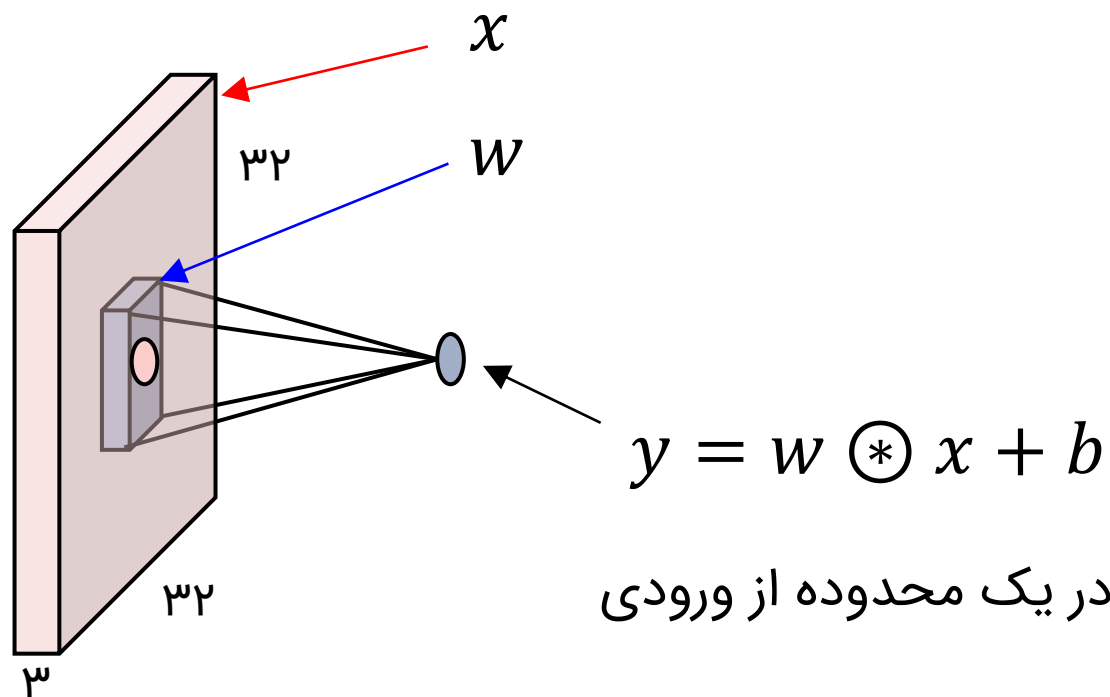
مناسب برای پردازش داده‌های تصویری

لایه کانولوشن (Conv)

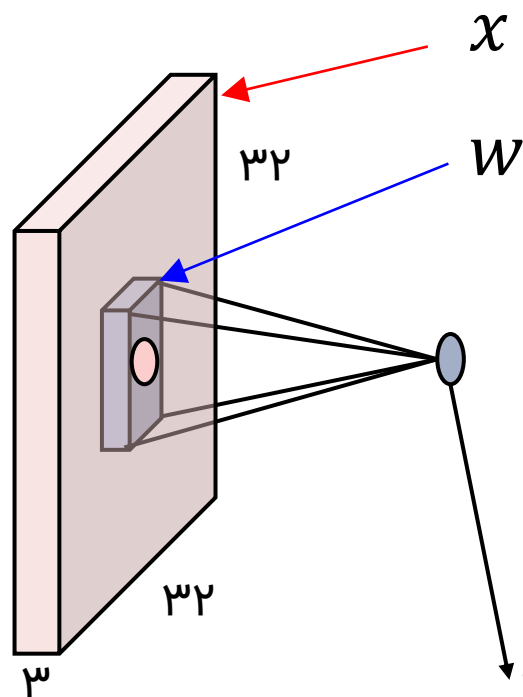
- کانولوشن تصویر ورودی و فیلتر

- مثال کانولوشن در تصاویر: <http://aishack.in/tutorials/image-convolution-examples>

لایه کانولوشن (Conv)

- کانولوشن تصویر ورودی و فیلتر
- لغزاندن پنجره بر روی تصویر و محاسبه کانولوشن

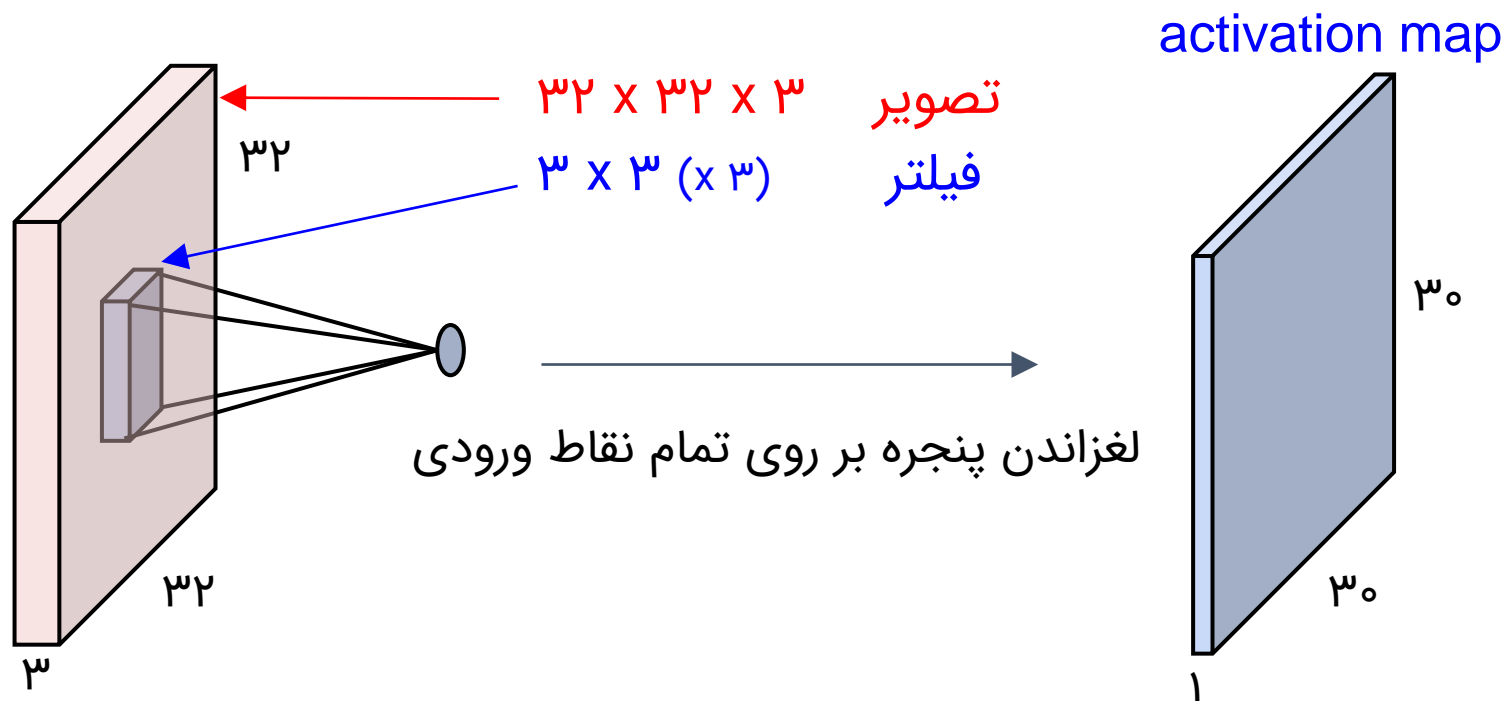
$$\begin{matrix} W & & X \\ \begin{bmatrix} a & b & c \\ d & e & f \\ g & h & i \end{bmatrix} & \odot & \begin{bmatrix} 1 & 2 & 3 \\ 4 & 5 & 6 \\ 7 & 8 & 9 \end{bmatrix} \end{matrix} \rightarrow \begin{matrix} W & & X \\ \begin{bmatrix} i & h & g \\ f & e & d \\ c & b & a \end{bmatrix} & \cdot & \begin{bmatrix} 1 & 2 & 3 \\ 4 & 5 & 6 \\ 7 & 8 & 9 \end{bmatrix}$$

$$(i \cdot 1) + (h \cdot 2) + (g \cdot 3) + (f \cdot 4) + (e \cdot 5) + (d \cdot 6) + (c \cdot 7) + (b \cdot 8) + (a \cdot 9).$$

لایه کانولوشن (Conv)

- یک فیلتر $\leftarrow$ یک خروجی

- نمایش نحوه کانولوشن: https://github.com/vdumoulin/conv_arithmetic

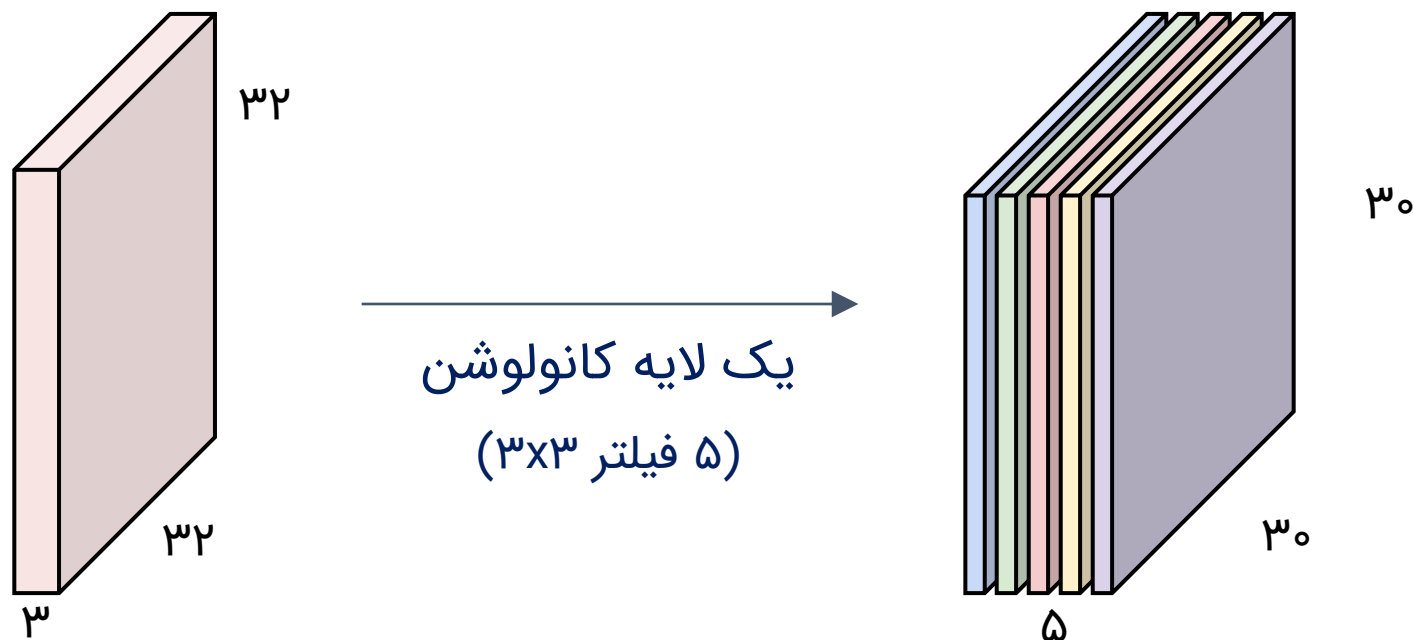
لایه کانولوشن (Conv)

- چند فیلتر در یک لایه

لایه کانولوشن (Conv)

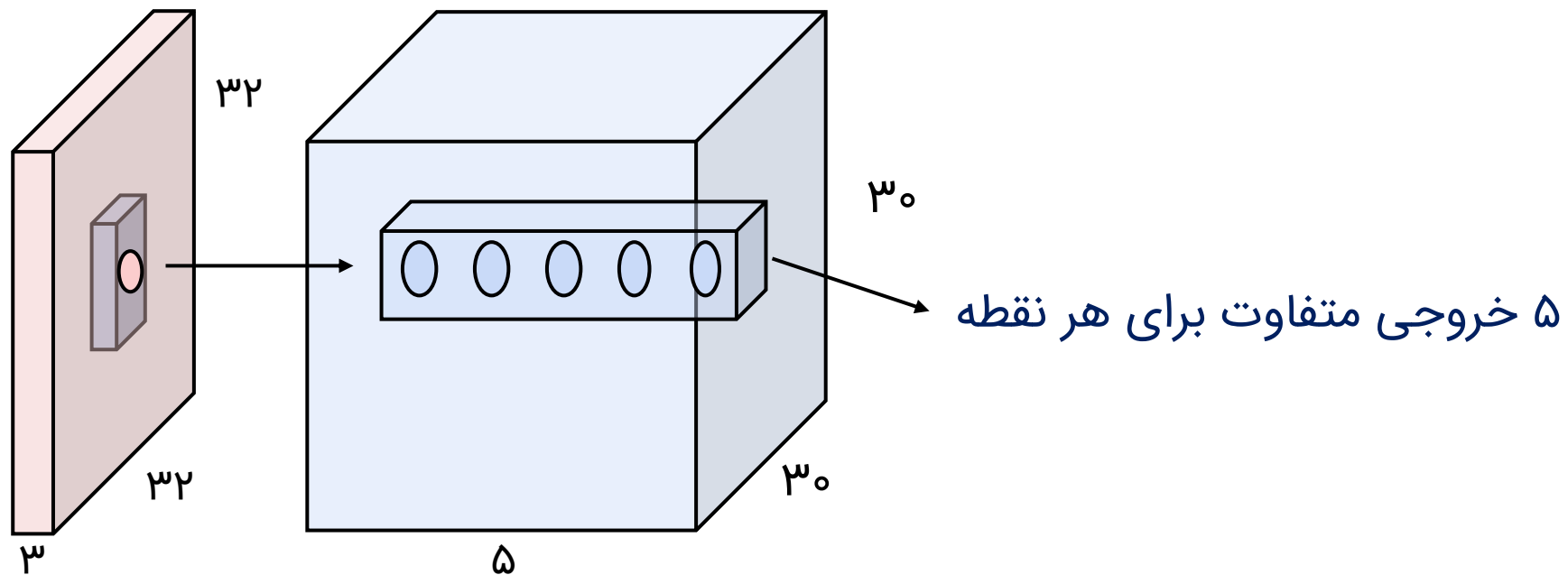
- چند فیلتر در یک لایه

لایه کانولوشن (Conv)

- ویژگی‌های مختلف از هر نقطه

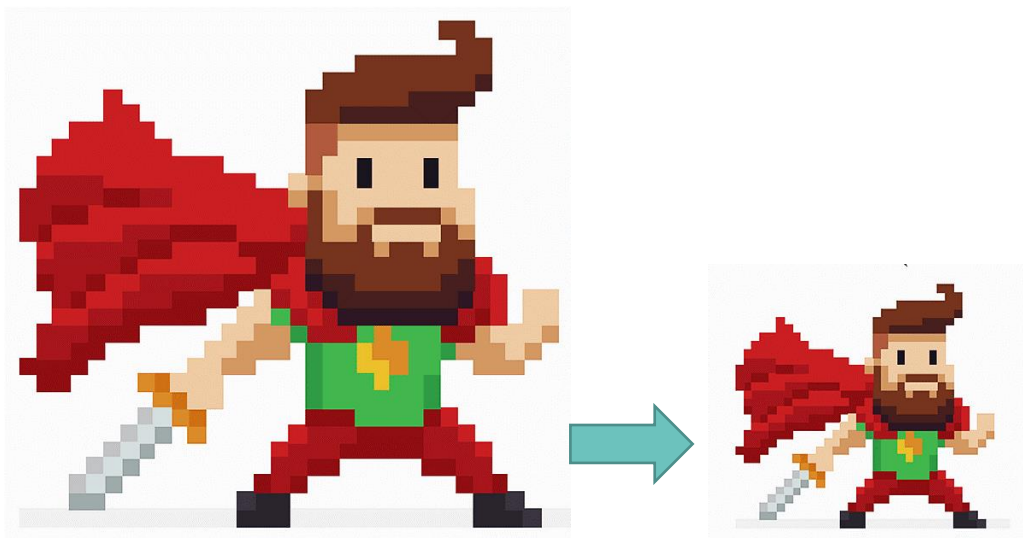

لایه کاهش اندازه

هدف ← کاهش حجم محاسبات / استفاده از فیلترهای بیشتر

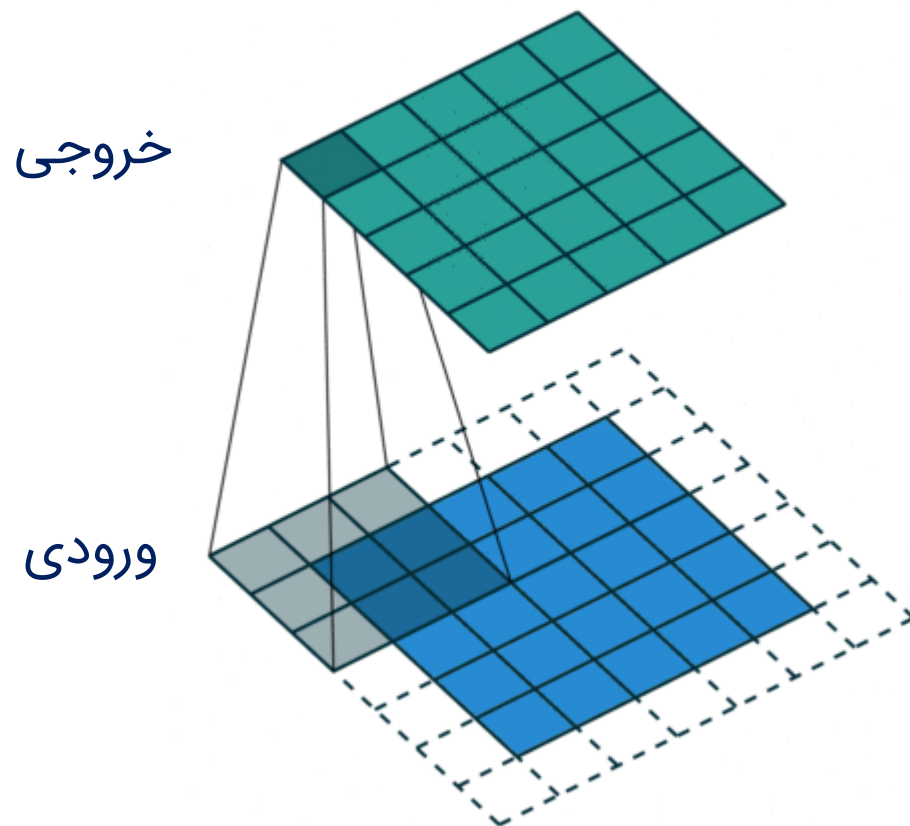
روش‌های کاهش اندازه:

- استفاده از گام (Stride) برای فیلتر کانولوشن
- استفاده از لایه Pooling
- استفاده از Dilation در فیلتر کانولوشن

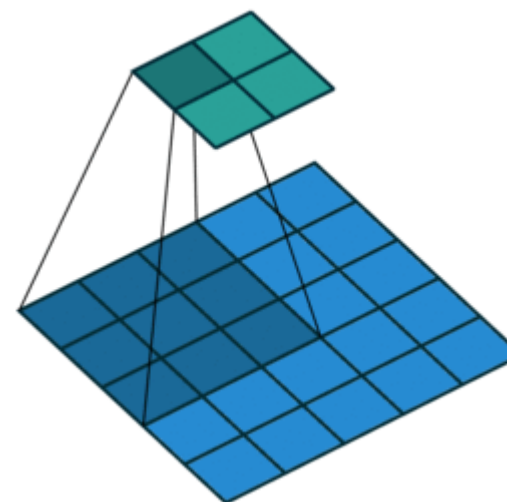
کاهش اندازه

- با استفاده از گام (stride)

Conv + padding

سایز خروجی = سایز ورودی

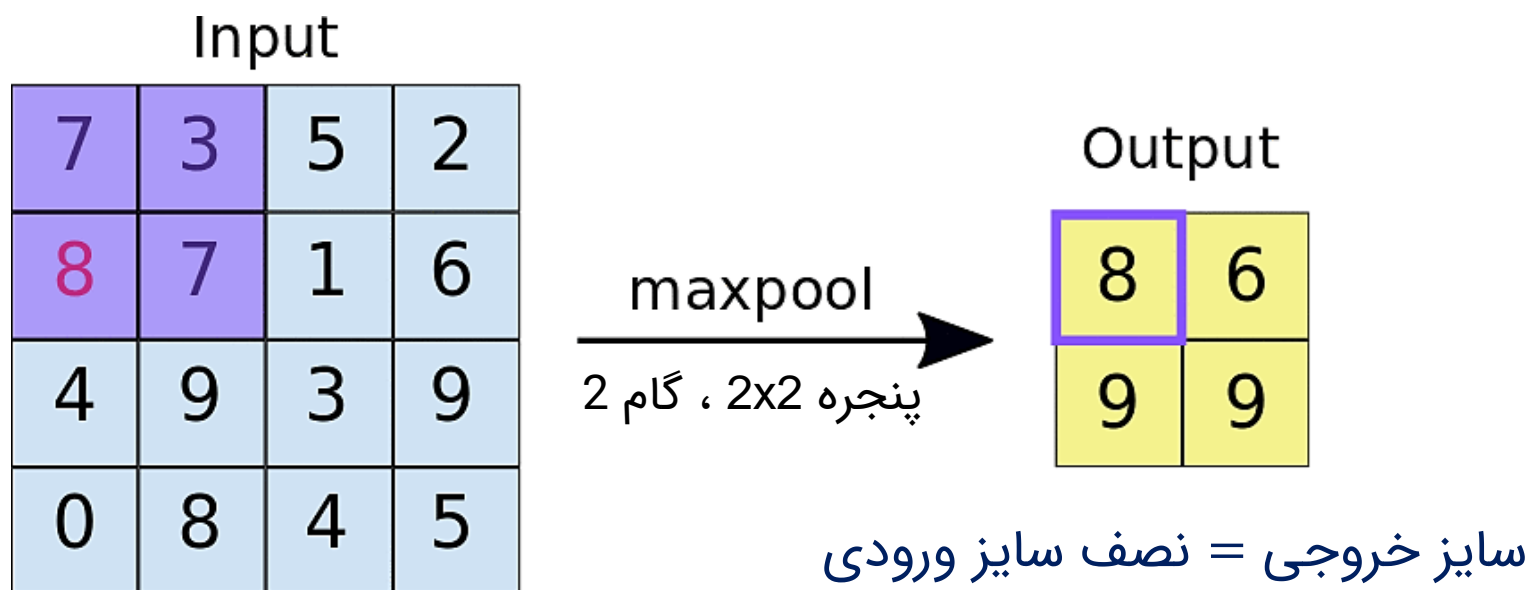

Conv + stride

سایز خروجی $\approx$ نصف سایز ورودی

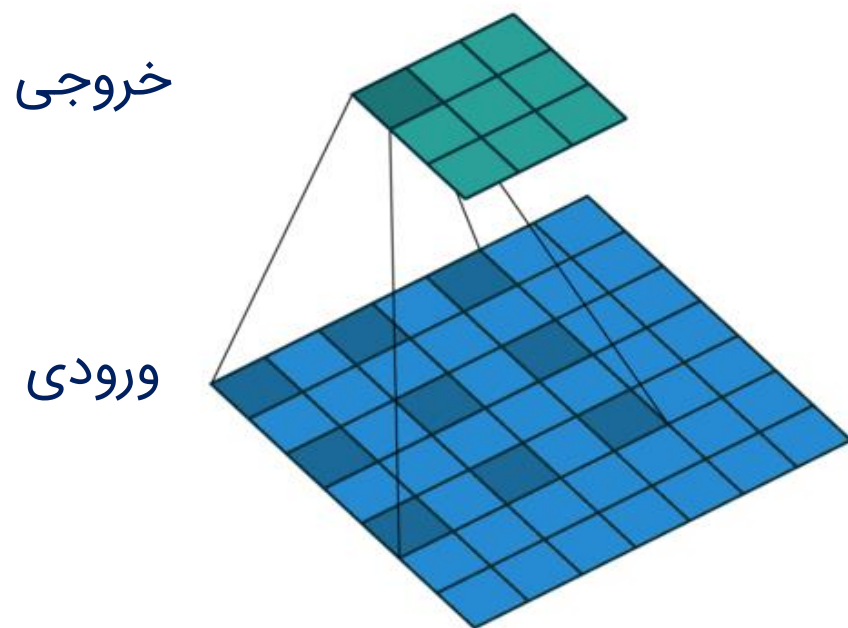
کاهش اندازه

- با استفاده از pooling

کاهش اندازه

- با استفاده از dilation

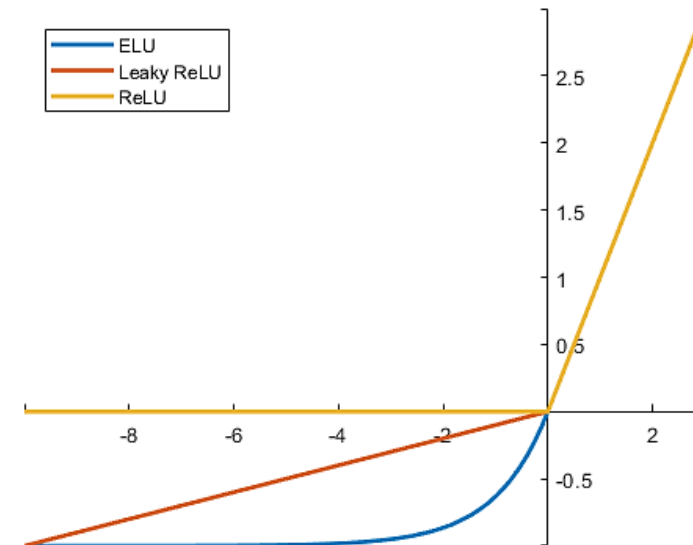
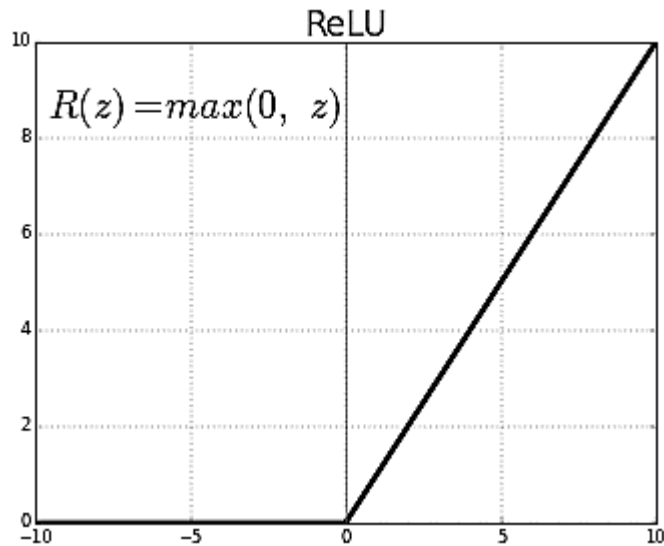
فیلتر 3×3

Dilation rate = 2

سایز خروجی $\approx$ نصف سایز ورودی

تابع غیر خطی

• تابع ReLU (Rectified Linear Unit)

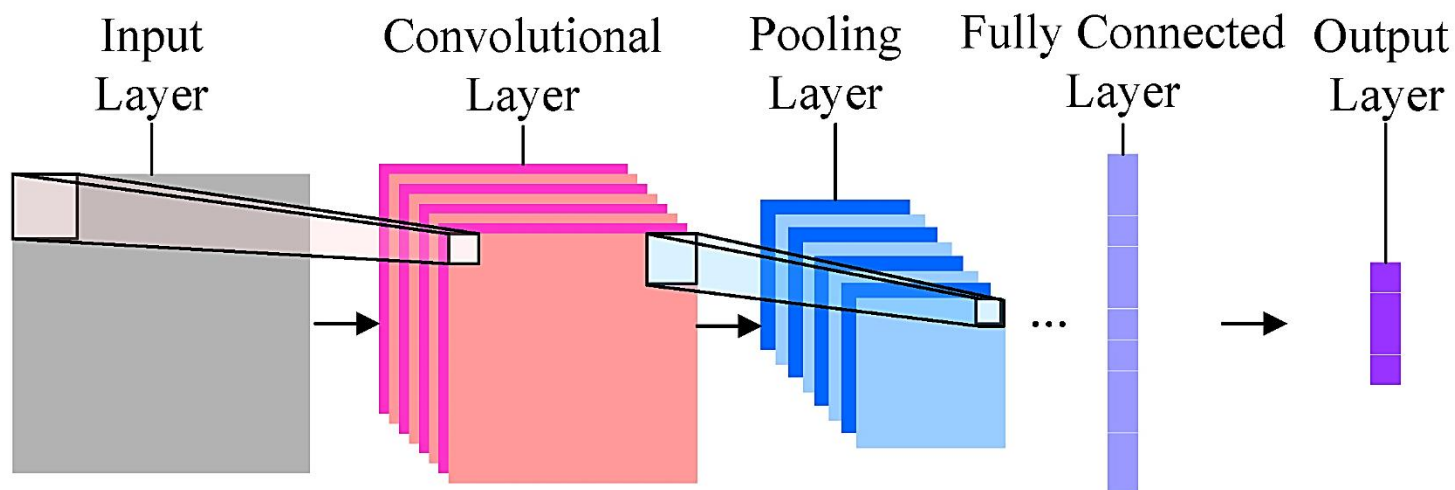
$$y = \begin{cases} x & x \geq 0 \\ 0 & x < 0 \quad \leftarrow \text{ReLU} \\ ax & x < 0 \quad \leftarrow \text{PReLU / Leaky ReLU} \\ a(e^x - 1) & x < 0 \quad \leftarrow \text{ELU} \end{cases}$$

نحوه نمایش مدل کانولوشنی

ترکیب لایه‌های Conv، Pooling و Fully Connected

کاربرد

• کلاس‌بندی (Classification)

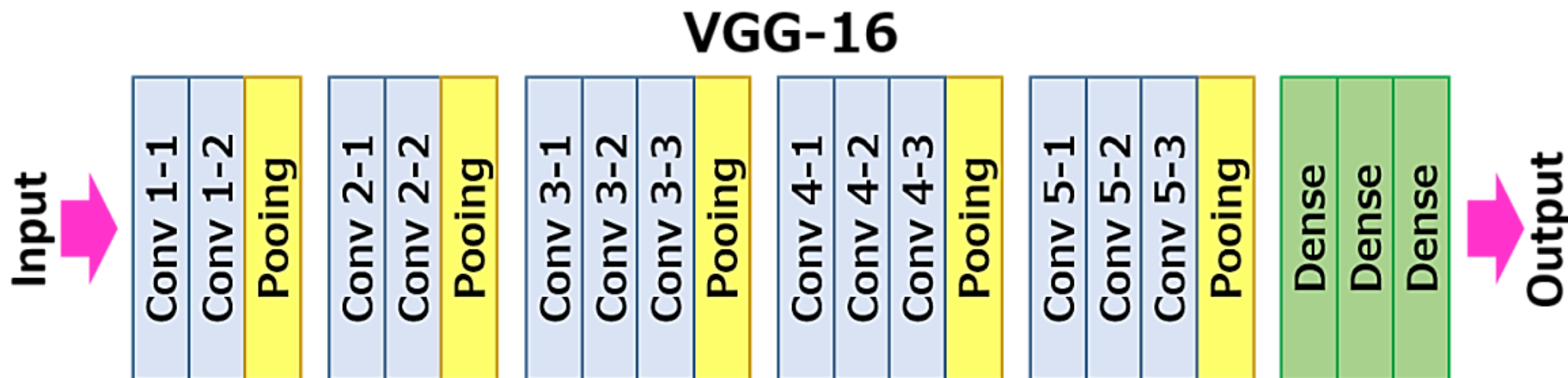
کار عملی با شبکه CNN: <https://poloclub.github.io/cnn-explainer/>

نحوه نمایش مدل کانولوشنی

کاربرد

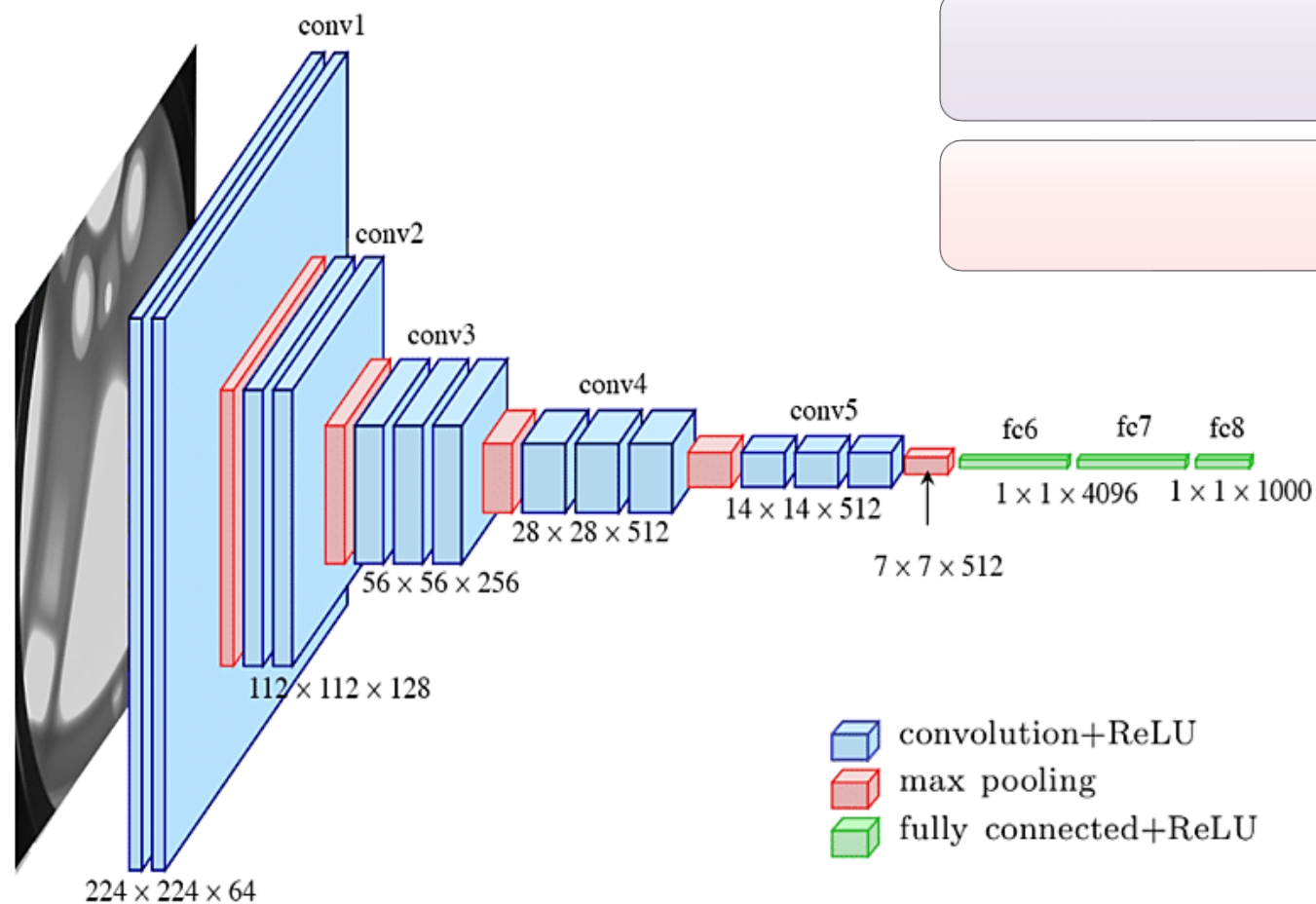
مدل VGG16

کلاس‌بندی (Classification)

نحوه نمایش مدل کانولوشنی

مدل VGG16

کاربرد

• کلاس‌بندی (Classification)

معماری‌های مختلف CNN

Classification

- LeNet
- VGG
- GoogLeNet
- ResNet
- ...

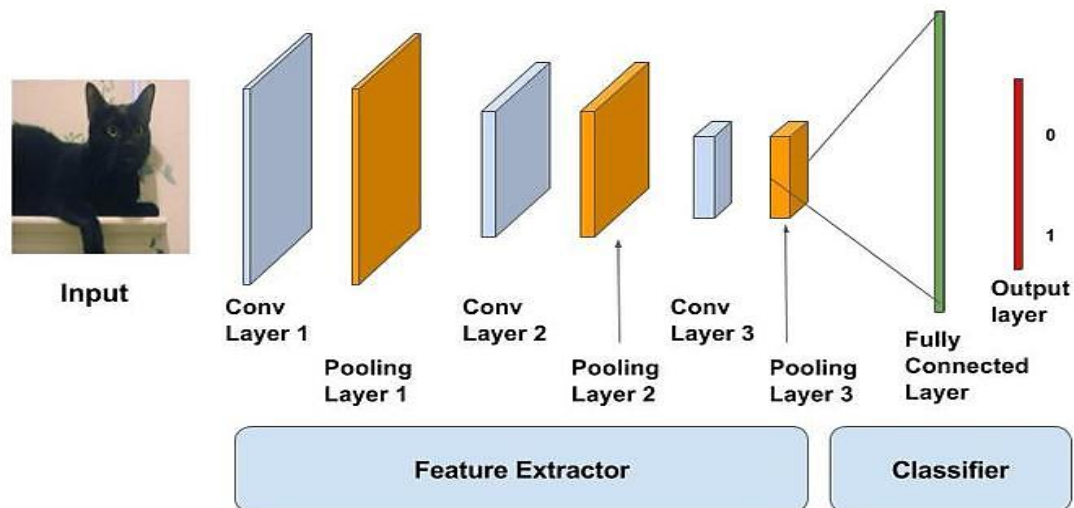
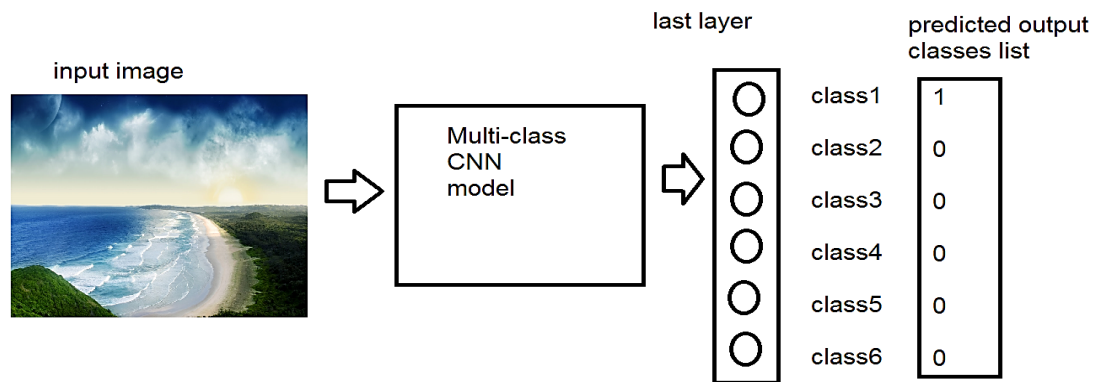
Object Detection

- R - CNN
- YOLO
- MTCNN
- ...

Segmentation

- Mask R - CNN
- U - Net
- ...

کلاس بندی (Classification)

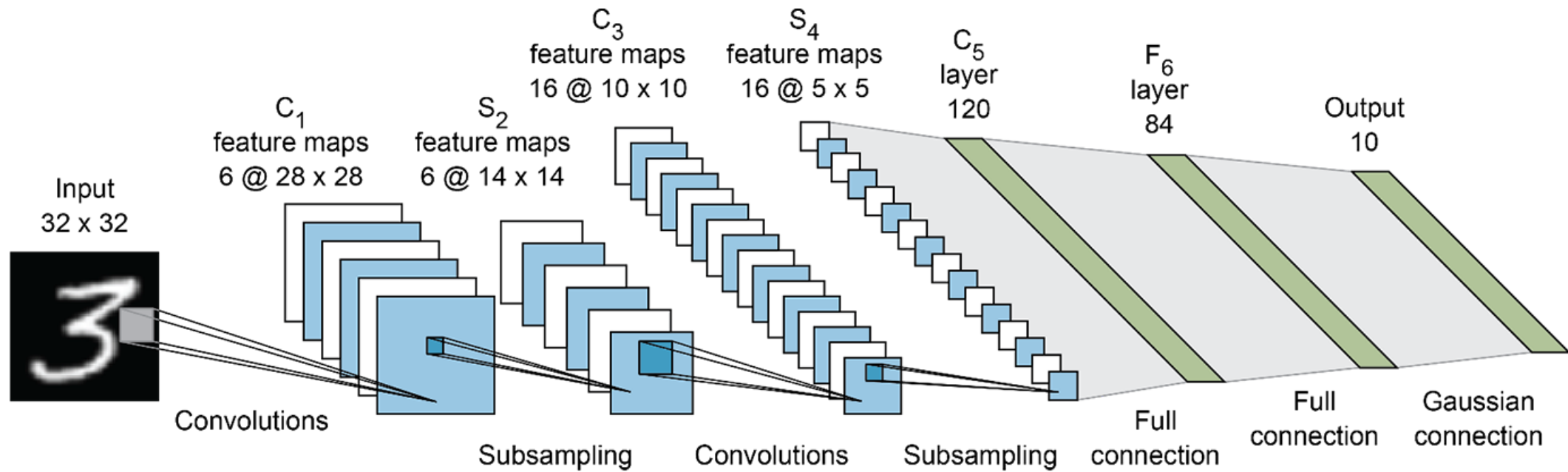
تشخیص
کلاس تصویر
ورودی

شماره کلاس
ورودی

خروجی مدل

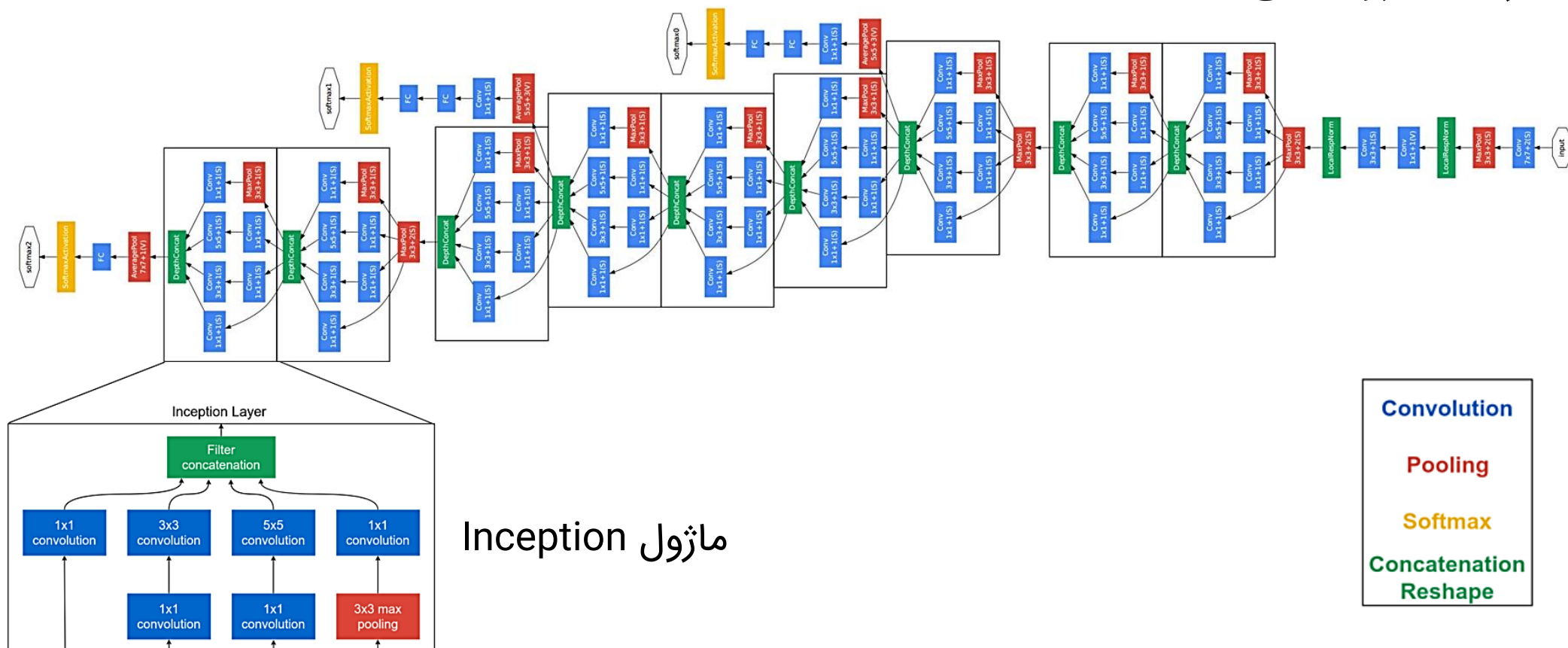
مدل LeNet

• اولین نمونه موفق

مدل GoogLeNet

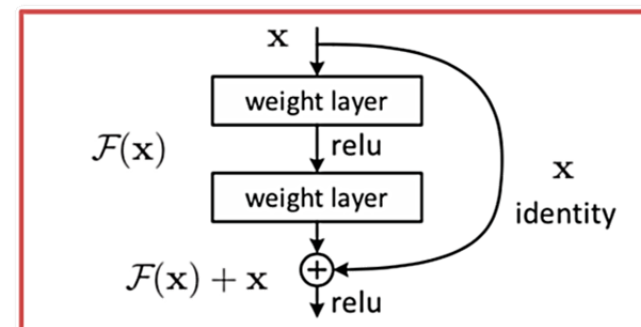
• با معرفی ماژول‌های Inception

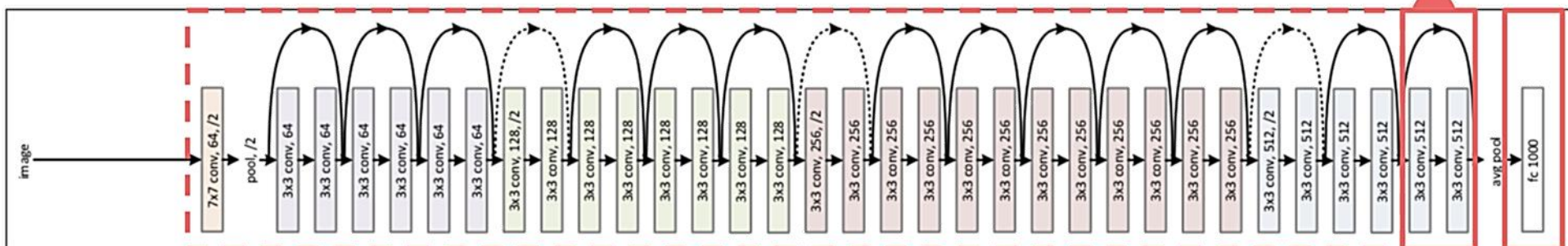
ماژول Inception

مدل ResNet

- قابلیت استفاده از تعداد لایه‌های زیاد

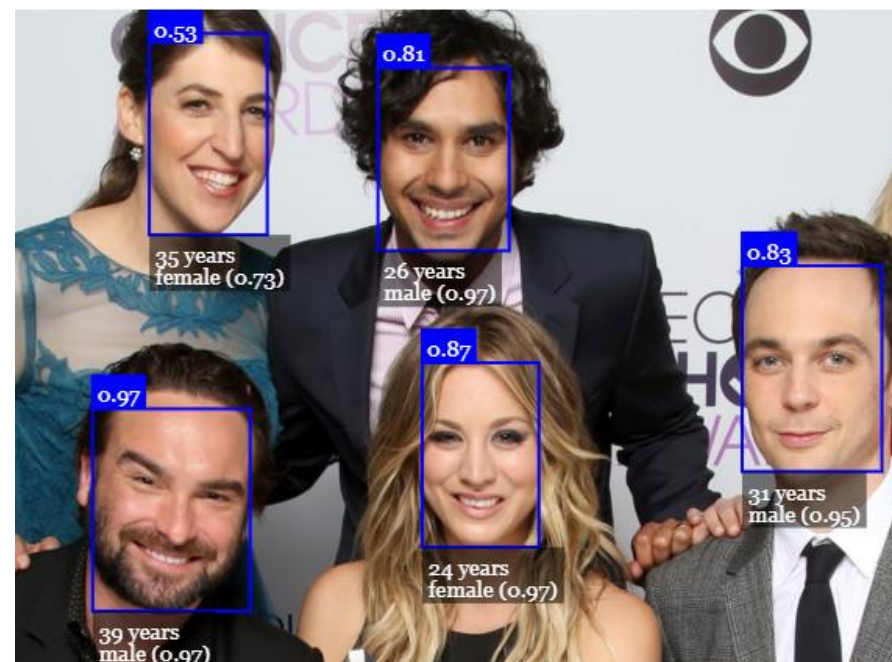
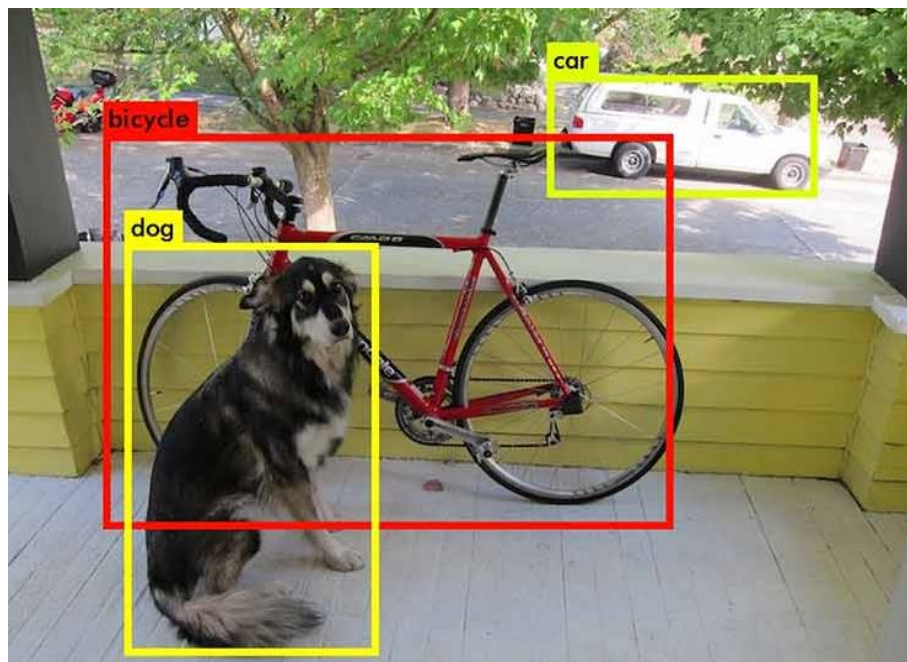
ResNet50 Diagram

تشخیص اشیا / چهره (Object / Face Detection)

- تشخیص کلاس سوژه‌های موجود در تصویر + محل قرارگیری آن‌ها
- خروجی مدل: کلاس سوژه + مختصات کادر

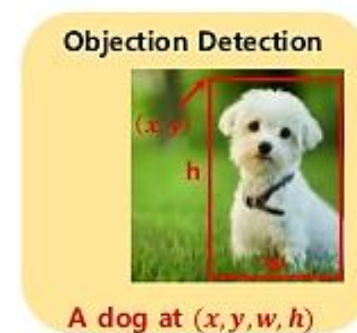
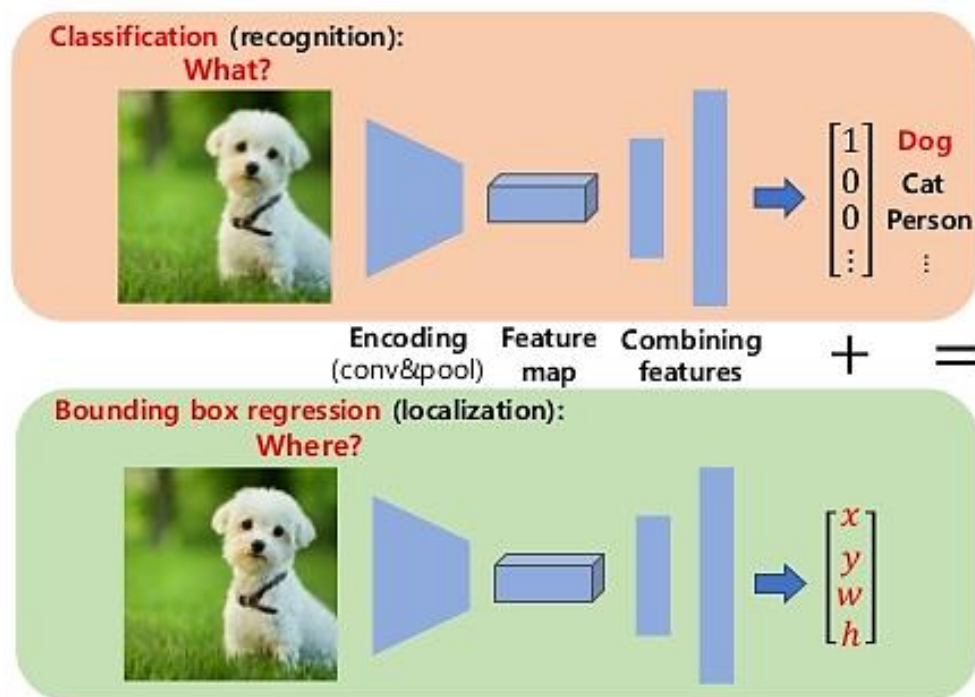
مدل R - CNN

تشخیص اشیا (Classification) + محل قرارگیری در تصویر (Regression)

مدل‌های ارتقایافته:

• Fast R - CNN

• Faster R - CNN

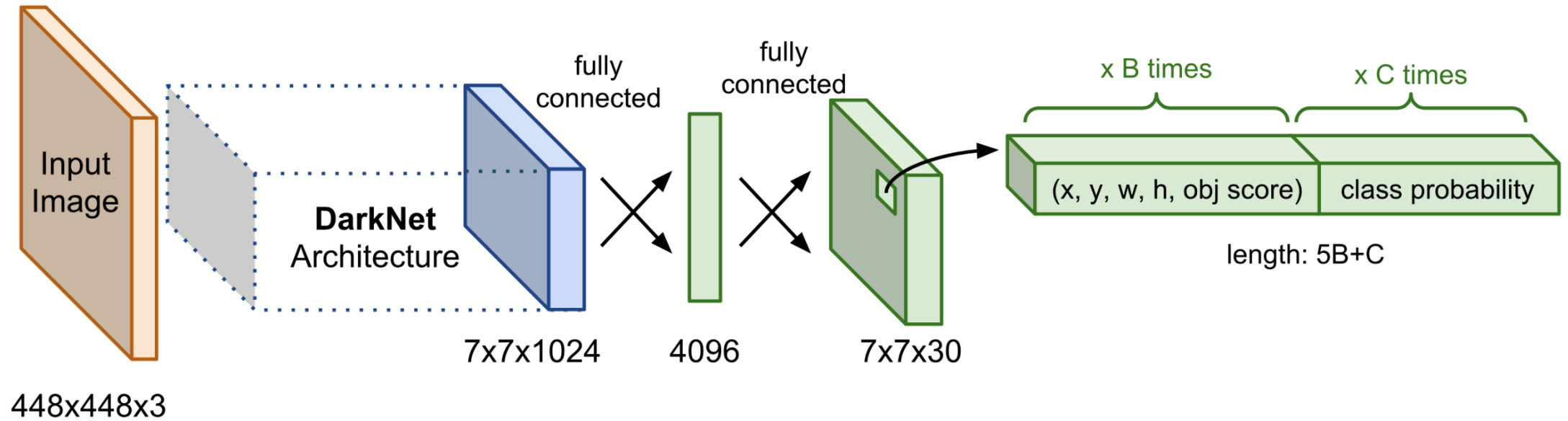
Bounding box information

- (x, y) : top left corner position
- w = width
- h = height

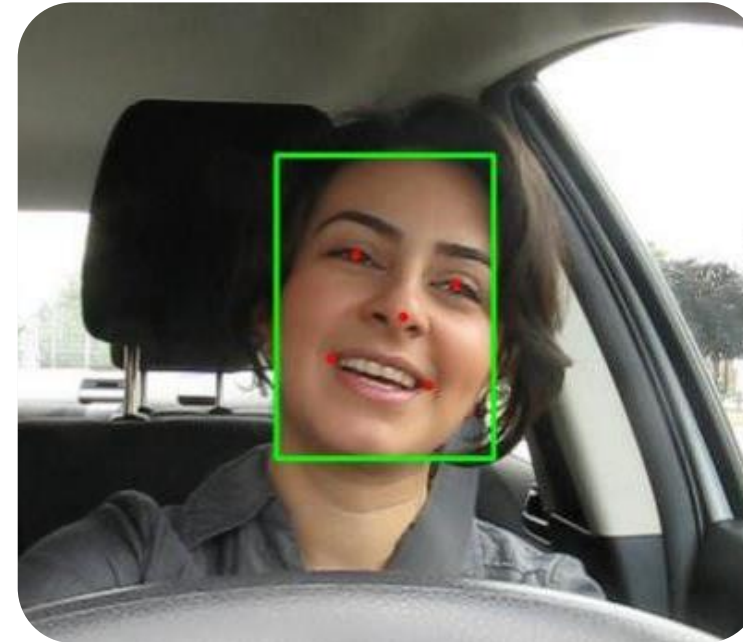
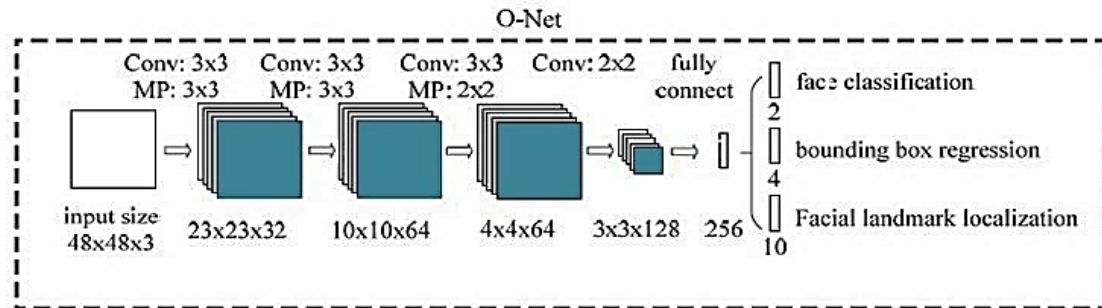
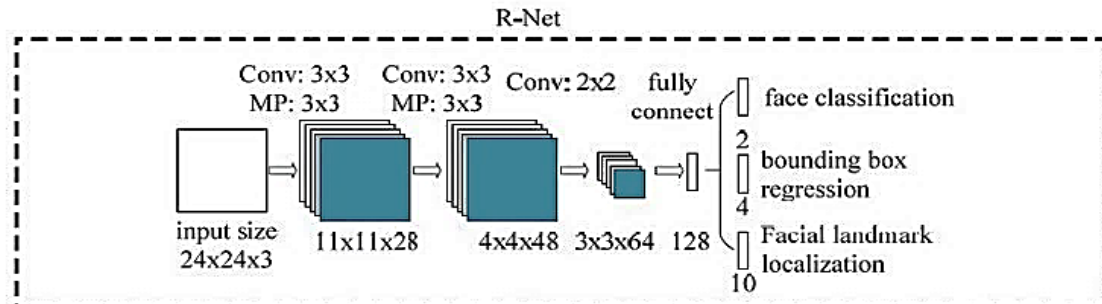
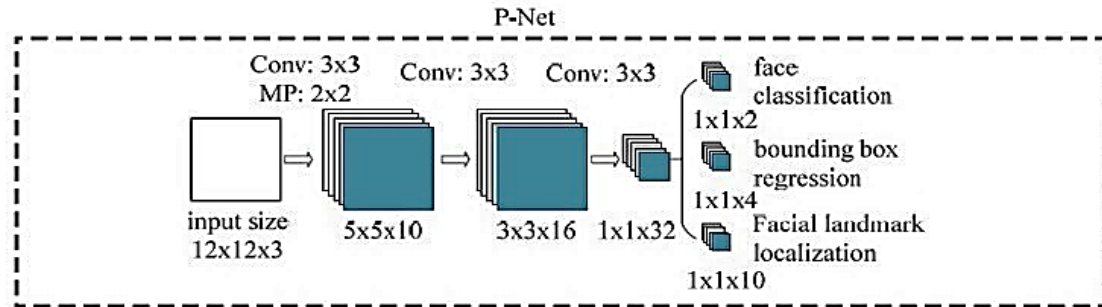
مدل YOLO

- سرعت بالا ← مناسب برای تشخیص سریع (Realtime detection)

مدل MTCNN

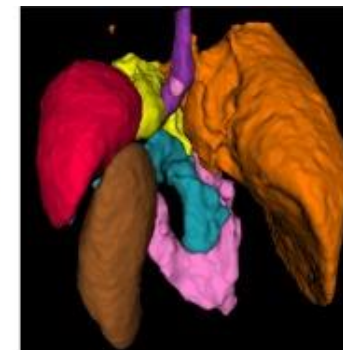
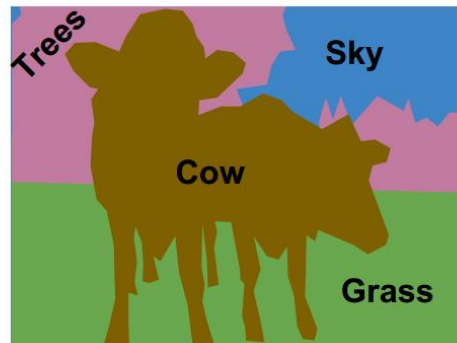
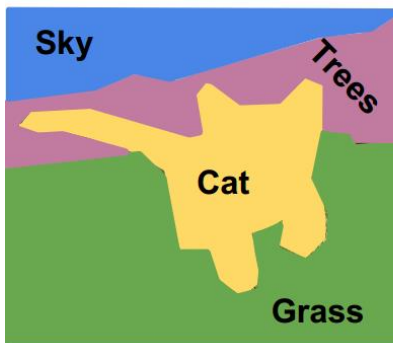
• کاربرد: تشخیص چهره

بخش‌بندی (Segmentation)

خروجی مدل
• تصویر

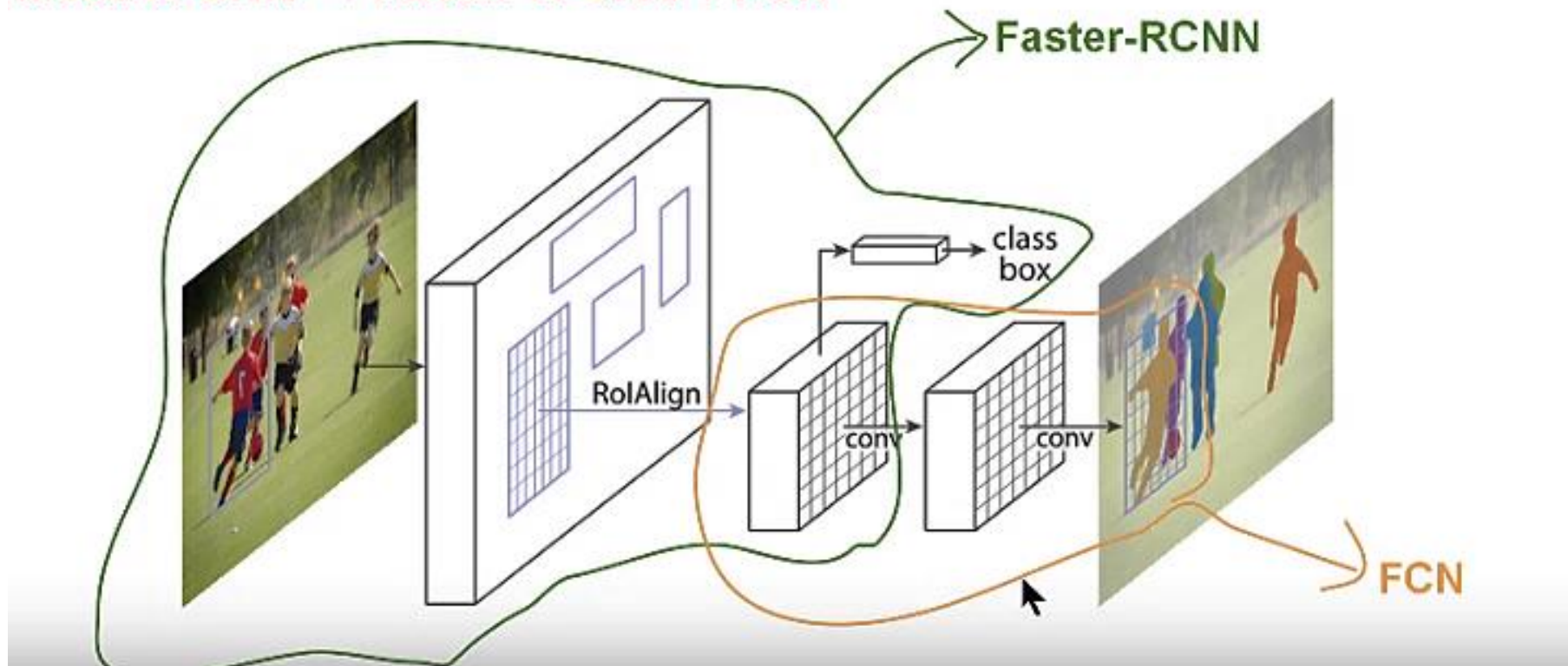
تشخیص کلاس هر نقطه ← مرزبندی دقیق سوژه

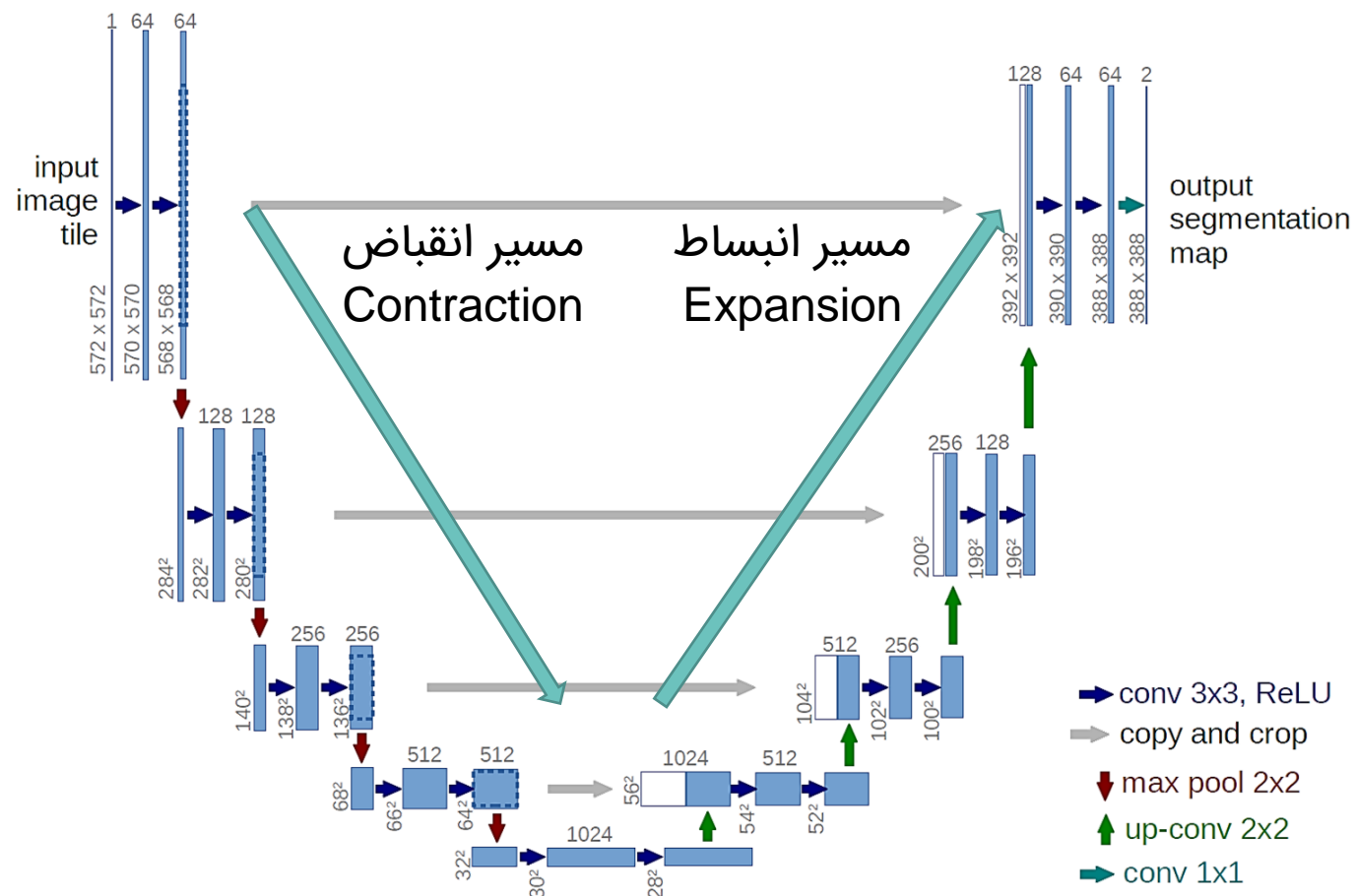
مدل Mask R - CNN

- تشخیص اشیا + بخش‌بندی (Segmentation)

Mask R-CNN → Faster R-CNN + FCN

مدل U - Net

• مناسب برای تصاویر پزشکی

